

SENAT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Zapis stenograficzny **(1212)**

Wspólne posiedzenie
Komisji Samorządu Terytorialnego (141.)
i Administracji Państwowej
oraz Komisji Ustawodawczej (253.)
w dniu 18 listopada 2009 r.

VII kadencja

Porządek obrad:

1. Pierwsze czytanie projektu uchwały o ogłoszeniu roku 2010 Rokiem Małych Ojczyzn (cd.) (druk senacki nr 708).

(Początek posiedzenia o godzinie 8 minut 03)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Komisji Ustawodawczej Piotr Zientarski)

Przewodniczący Piotr Zientarski:

Mam przyjemność w ten poranek rozpocząć wspólne posiedzenie Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej oraz Komisji Ustawodawczej w celu przyjęcia poprawki dotyczącej uchwały okolicznościowej o ogłoszeniu roku 2010 Rokiem Małych Ojczyzn.

Jak państwo doskonale pamiętają, wczoraj rozpoczęło się wspólne posiedzenie komisji i ustaliliśmy, iż powołana przez nas czteroosobowa komisja przygotowuje projekt poprawki. Komisja spisała się znakomicie, projekt poprawki przygotowała, jest on wydrukowany. Państwo senatorowie mają ten projekt, wynik wczorajszej pracy. Rzeczywiście poprawki są istotne, począwszy od tytułu uchwały okolicznościowej, który otrzymuje brzmienie: o ogłoszeniu roku 2010 Rokiem Demokracji Lokalnej. Rozumiem, że jest to zmiana, która wynikła z wczorajszej dyskusji.

Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos i ewentualnie jeszcze zgłosić jakąś poprawkę? Nie.

Czyli przystępujemy do głosowania.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Odczytamy? Nie, rozumiem, że każdy ma...

(Głos z sali: Ale teraz dostaliśmy...)

(Głos z sali: To proszę trzy minuty na przeczytanie.)

Serdecznie witamy panią marszałek.

Pozwolą państwo, że odczytam tekst poprawki:

„1) tytuł uchwały otrzymuje brzmienie: o ogłoszeniu roku 2010 Rokiem Demokracji Lokalnej.

2) treść uchwały otrzymuje brzmienie:

Od dwudziestu już lat jesteśmy świadkami odżywiania więzi lokalnych i regionalnych. Będąc obywatelami Europy i Świata, pozostajemy wciąż przypisani do niepowtarzalnego miejsca kształtującego naszą osobowość – do naszej Małej Ojczyzny. Rodzinna wieś, miasteczko czy miasto są nam bliskie i traktowane uczuciowo.

Źródłem siły Małych Ojczyzn są samorządy lokalne i regionalne, przywracane od 1990 roku. Ich aktywność jest przejawem determinacji Polaków w dążeniu do budowania demokratycznego ustroju, wspartego na filarach społeczeństwa obywatelskiego. Utworzenie instytucji samorządowych – a więc przekazanie wspólnotom samorządowym istotnych uprawnień przypisanych dotąd instytucjom i organizacjom

centralnym – dało obywatelom wiarę we własne siły oraz możliwości kreowania najbliższego otoczenia.

Odtworzenie gmin, powiatów oraz powołanie samorządów wojewódzkich wywołało niespotykane wcześniej zaangażowanie społeczeństwa podejmującego trud kształtowania swoich Małych Ojczyzn. Dzięki temu możliwy okazał się sukces odrodzonego samorządu, który stał się oparciem polskiego społeczeństwa obywatelskiego. Osiągnięcia terytorialnych wspólnot samorządowych w dziedzinie tworzenia więzi społecznych i odrabiania cywilizacyjnych zaniedbań okazały się szczególnym wkładem w budowę nowego ładu demokratycznego Rzeczypospolitej Polskiej.

W związku z dwudziestą rocznicą przeprowadzenia pierwszych wyborów do odrodzonego samorządu terytorialnego Senat Rzeczypospolitej Polskiej ogłasza rok 2010 Rokiem Demokracji Lokalnej.

Wyrażając uznanie wszystkim, którzy w swoich Małych Ojczyznach podjęli działania dla dobra wspólnego, rozwoju lokalnej demokracji i społeczeństwa obywatelskiego, co potwierdziło sens reform ustrojowych państwa, Senat Rzeczypospolitej Polskiej deklaruje wolę dalszego wzmocnienia samorządności lokalnej i regionalnej oraz wspierania inicjatyw temu służących.

Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej «Monitor Polski»”.

Takie jest brzmienie poprawki.

Senator Leon Kieres:

W trzecim akapicie jest „odtworzenie gmin, powiatów”. Chyba powinno być: „odtworzenie samorządu w gminach i powiatach”. Gminy były też przed 1990 r., prawda? Powinno być: samorządu w gminach, albo samorządów gminnych i powiatowych, to już jak państwo...

(Przewodniczący Piotr Zientarski: Odtworzenie samorządów. Ale dalej są „samorzady wojewódzkie”.)

To dobrze, dobrze.

(Przewodniczący Piotr Zientarski: Czyli brakuje słowa „samorządów”.)

Tak.

(Głos z sali: Tak, tak.)

(Głos z sali: Ale gmin, czy gminnych?)

Gminnych, powiatowych albo w gminach, powiatach, jak państwo chcą.

(Senator Janusz Sepioł: Chyba lepiej by było: w gminach, powiatach.)

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Przewodniczący Piotr Zientarski:

Jest propozycja pani marszałek: w gminach i powiatach.

(Brak nagrania)

Przewodniczący Piotr Zientarski:

Innych propozycji nie ma.

Pan przewodniczący Paszkowski, proszę bardzo.

Senator Bohdan Paszkowski:

W drugim akapicie jest takie zdanie: „Ich aktywność” – tych samorządów – „jest przejawem determinacji Polaków w dążeniu do budowania demokratycznego ustroju, wspartego na filarach społeczeństwa obywatelskiego”. Co to są te filary społeczeństwa obywatelskiego?

Ja mam taką propozycję, bo mi to zdanie... To jest końcówka, przyznam, trochę niejasna. Ja bym zaproponował: w dążeniu do budowania demokratycznego ustroju i społeczeństwa obywatelskiego. Bez „wspartego na filarach”, żeby...

(Głos z sali: Samo stwierdzenie...)

...było tylko stwierdzenie, iż budujemy ustrój demokratyczny i społeczeństwo obywatelskie.

(Głos z sali: Wsparte na filarach...)

(Głos z sali: Zdecydowanie.)

Nie wiem, co to są te filary?

(Przewodniczący Piotr Zientarski: Rozumiem, Panie Przewodniczący, że chodzi o podkreślenie, iż w ustroju demokratycznym tym filarem jest społeczeństwo obywatelskie.)

Ja bym proponował, żebyśmy nie używali tego architektonicznego porównania, iż to jest wsparte na filarach. Budujemy ustrój demokratyczny i społeczeństwo obywatelskie. Taka jest moja propozycja.

Przewodniczący Piotr Zientarski:

Rozumiem.

Pan senator Sepioł, bardzo proszę.

Senator Janusz Sepioł:

Muszę mówić trochę dłużej. Jest bardzo ciekawa książka Roberta Putnama „Demokracja w działaniu”. To jest studium dwudziestu lat działania reform regionalnych we Włoszech. Temat tej książki jest następujący. Te same reformy wprowadzone w tym kraju dały zupełnie różne wyniki w różnych regionach. Dlaczego? Dlatego że stopień zorganizowania społeczeństwa we Włoszech północnych, jego obywatelskie tradycje, tradycje samorządności komun miejskich, były czymś zupełnie innym niż tradycje południowych Włoch z państwem Burbonów itd.

Chodzi o to, że ludzie dostają rządy takiej jakości, jak są zorganizowani sami. A zatem jakość demokracji zależy od funkcjonowania i stopnia zorganizowania społeczeństwa obywatelskiego. Ona jest w gruncie rzeczy na czymś wsparta. To nie jest tak, że są dwa równoległe albo tożsame fenomeny. Demokracja się rozwija na bazie społeczeństwa obywatelskiego, oczywiście zachodzi tu proces jakiejś interakcji.

Putnam twierdzi, że reformy przyniosły efekty wszędzie, a zatem na południu też się radykalnie poprawiło, ale tam, gdzie gleba była lepiej zaorana i lepiej spulchniona przez instytucje społeczeństwa obywatelskiego, efekt był lepszy. Dlatego mnie się wydaje, iż konstrukcja tego zdania, że jest demokratyczny ustrój, ale oparty na... Przecież Polska nie była pustynią, w Polsce działały choćby różne organizacje opozycyjne, organizacje społeczne, tak że podkreślenie, iż jedno się nadbudowuje na drugim, jest istotne. Dziękuję.

Senator Bohdan Paszkowski:

Ja, Panie Przewodniczący, nie chcę polemizować, chciałbym jednak zwrócić uwagę, że w trzecim akapicie jest zdanie: „Dzięki temu możliwy okazał się sukces odrodzonego samorządu, który stał się oparciem polskiego społeczeństwa obywatelskiego”.

(Brak nagrania)

Senator Janusz Sepioł:

To jest właśnie ta interakcja, prawda?

(Głos z sali: Tak.)

Demokracja lokalna wspiera się na społeczeństwie obywatelskim, ale potem daje mu szansę, że po spirali idzie w górę.

Przewodniczący Piotr Zientarski:

Proszę.

Senator Bohdan Paszkowski:

Myślę, że tu się należy zgodzić z obu panami, pozostaje tylko kwestia filaru, prawda? Jeżeli to się da jakoś zręcznie zastąpić, to dobrze, a jeśli chodzi o resztę, to chyba nie ma dyskusji.

(Przewodniczący Piotr Zientarski: Fundament, na fundamencie...)

Też tutaj jest. Podstawy społeczeństwa, fundament...

(Głos z sali: Na bazie.)

Na bazie, o właśnie, tak.

(Brak nagrania)

Przewodniczący Piotr Zientarski:

Wspartego na fundamentach społeczeństwa obywatelskiego. Przechodzimy w dół po prostu.

(Rozmowy na sali)

Społeczeństwa obywatelskiego. Tu jest zgoda, tak?

Rozumiem, że nad tą incydentalną poprawką nie będziemy osobno głosować.

Jeszcze pan senator Trzeciński, bo już chcemy przystąpić do głosowania.

Senator Marek Trzeciński:

Ja się troszeczkę spóźniłem i nie wiem, czy ta kwestia była poruszana, Panie Przewodniczący, ale w części zaznaczonej grubą czcionką, jest sformułowanie: „ogłasza rok 2010 Rokiem Demokracji Lokalnej”, a w tytule: „Rokiem Małych Ojczyzn”.

(Głos z sali: Ale to jest poprawka.)

(Przewodniczący Piotr Zientarski: To jest poprawka i dotyczy również tytułu.)

Aha, poprawka, czyli to było w tej części posiedzenia, w której nie uczestniczyłem, tak.

To tyle. Dziękuję.

Przewodniczący Piotr Zientarski:

Proszę państwa, skoro nie ma już innych propozycji, przystępujemy do głosowania. Jak pan senator zauważył, pierwszą poprawką jest zmiana tytułu uchwały.

Kto jest za przyjęciem poprawki w brzmieniu: „o ogłoszeniu roku 2010 Rokiem Demokracji Lokalnej”? (16)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał od głosu? (0)

Stwierdzam, że poprawka została przyjęta jednogłośnie.

I poprawka druga, która przyjmuje treść uchwały w brzmieniu odczytanym już przeze mnie, z dwiema poprawkami: „wspartego na fundamentach społeczeństwa obywatelskiego” i „odtworzenie samorządów w gminach i powiatach”.

Kto jest za przyjęciem tej poprawki? (16)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał od głosu? (0)

Również ta poprawka została przyjęta jednogłośnie.

Głosujemy za przyjęciem całości.

(Głos z sali: Nie trzeba.)

Nie, już są poprawki, czyli nie trzeba głosować. Dobrze.

Proszę państwa, jest propozycja, żeby sprawozdawcą w imieniu połączonych komisji był pan senator Janusz Sepioł.

Czy ktoś zgłasza inną propozycję? Nie.

Dziękuję, pan senator będzie sprawozdawcą.

Na tym zamykam posiedzenie komisji. Dziękuję bardzo.

(Koniec posiedzenia o godzinie 8 minut 16)

Kancelaria Senatu

Opracowanie i publikacja:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk: Biuro Informatyki, Dział Edycji i Poligrafii

Nakład: 6 egz.

ISSN 1643-2851